

Introducing.... Moshe!

I. Doubly Strange

A. Parshat Shmot: First Stage

שמות ב:א-ב

וילך איש מבית לוי ויקח את־בת־לוי

ותהר האשה ותלד בן ותרא אתו כי־טוב הוא ותצפנהו שלשה ירחים

And a man went from the house of Levi and he took a daughter of Levi.

And the woman conceived and bore a son; and she saw that he was good and she hid him for three months.

Questions:

1. What is the significance of "And a man went?"
2. Who are the man and the woman? Why aren't they identified?
3. Is this any way to introduce the birth of the greatest leader we have ever known?

B. Parshat Va'eira: Second Stage

שמות ו:י-ל

וידבר יהוה אל־משה לאמר

בא דבר אל־פרעה מלך מצרים וישלח את־בני־ישראל מארצו

וידבר משה לפני יהוה לאמר הן בני־ישראל לא־שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואני ערל שפתיים

וידבר יהוה אל־משה ואל־אהרן ויצום אל־בני ישראל ואל־פרעה מלך מצרים להוציא את־בני־ישראל מארץ

מצרים

אלה ראשי בית־אבתם בני ראובן בכר ישראל חנוך ופלוז חצרון וכרמי אלה משפחת ראובן

ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין וצחר ושאול בן־הכנענית אלה משפחת שמעון

ואלה שמות בני־לוי לתלדתם גרשון וקהת ומררי ושני חיי לוי שבע ושלישים ומאת שנה

בני גרשון לבני ושמעי למשפחתם

ובני קהת עמרם ויצהר וחברון ועזיאל ושני חיי קהת שלש ושלישים ומאת שנה

ובני מררי מחלי ומושי אלה משפחת הלוי לתלדתם

ויקח עמרם את־יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את־אהרן ואת־משה ושני חיי עמרם שבע ושלישים ומאת

שנה

ובני יצהר קרח ונפג וזכרי

ובני עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי

ויקח אהרן את־אלישבע בת־עמינדב אחות נחשון לו לאשה ותלד לו את־נדב ואת־אביהוא את־אלעזר

ואת־איתמר

ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלה משפחת הקרחי

ואלעזר בן־אהרן לקח־לו מבנות פוטיאל לו לאשה ותלד לו את־פינחס אלה ראשי אבות הלויים למשפחתם
הוא אהרן ומשה אשר אמר יהוה להם הוציאו את־בני ישראל מארץ מצרים על־צבאתם
הם המדברים אל־פרעה מלך־מצרים להוציא את־בני־ישראל ממצרים הוא משה ואהרן
ויהי ביום דבר יהוה אל־משה בארץ מצרים (פ)
 וידבר יהוה אל־משה לאמר אני יהוה דבר אל־פרעה מלך מצרים את כל־אשר אני דבר אליך
 ויאמר משה לפני יהוה הן אני ערל שפתיים ואיך ישמע אלי פרעה (פ)

And The LORD spoke to Moses, saying,

“Come speak to Pharaoh, king of Egypt, that he send the Children of Israel from his land.”

And Moses spoke before the LORD, saying, “Behold! The Israelites would not listen to me; how then should Pharaoh heed me, and I have sealed lips!”

And the LORD spoke to Moses and Aaron and commanded them regarding the Israelites and regarding Pharaoh, king of Egypt, to take the Israelites out of the land of Egypt.

And these were the heads of their father’s houses. The sons of Reuben, Israel’s first-born: Enoch and Pallu, Hezron and Carmi; those are the families of Reuben.

The sons of Shimon: Jemuel, Jamin, Ohad, Jachin, Zohar, and Saul the son of a Canaanite woman; those are the families of Simeon.

These are the names of Levi’s sons in order of their birth: Gershon, Kohath, and Merari; and the years of Levi’s life were 137 years.

The sons of Gershon: Libni and Shimei, by their families.

The sons of Kohath: Amram, Izhar, Hebron, and Uzziel; and the span of Kohath’s life was 133 years.

The sons of Merari: Machli and Mushi. These are the families of the Levites, in order of their birth.

And Amram took to wife his father’s sister Jochebed, and she bore him Aaron and Moses; and the span of Amram’s life was 137 years.

The sons of Izhar: Korah, Nepheg, and Zichri.

The sons of Uzziel: Mishael, Elzaphan, and Sithri.

And Aaron took to wife Elisheba, daughter of Amminadab and sister of Nahshon, and she bore him Nadab and Abihu, Eleazar and Ithamar.

The sons of Korah: Assir, Elkanah, and Abiasaph. These were the families of the Korahites.

And Aaron’s son Eleazar took to wife one of Putiel’s daughters, and she bore him Phinehas.

These were the leaders of the fathers of the Levites by their families.

This was Aaron and Moses to whom the LORD said, “Take the Israelites out of the land of Egypt, according to their legions.”

OU Parsha Shiur 2020-2021
 Shiur 11 Parshat Va'eira
 Rabbi Shmuel Goldin
 rgoldin@ahavathtorah.org

They were the ones who spoke to Pharaoh, king of Egypt to take the Israelites out of the Egyptians; this was the Moses and Aaron. And it was on the day when the LORD spoke to Moses in the land of Egypt.

And the LORD spoke to Moses, saying, "I am the LORD; speak to Pharaoh, king of Egypt, all that I speak to you,"

And Moses said before the LORD, "Behold! I have sealed lips; how then shall Pharaoh heed me!"

Questions:

1. Why does the Torah specifically choose this dramatic moment to detail the lineage of Moshe and Aharon?

Why interrupt the historical narrative midstream?

This genealogical table would clearly have been more appropriate at the beginning of the story, when Moshe is first introduced.

2. Amram and Yocheved, the parents of Aharon and Moshe, are mentioned here for the first time by name.

If the Torah was determined to hide the identities of Moshe's parents at their first introduction, why reveal their identities now?

II. First Stage: Shmot

A. וילך איש: And a man went...

אבן עזרא שמות ב:א

וילך. בערים רבות היו ישראל יושבים כי רבים היו. וכלם יקראו ארץ רעמסס אולי בעיר אחרת היתה זאת:
 Ibn Ezra: From one city to the next-Israelites dwelt in many cities

רמבן: שמות ב:א

וילך איש מבית לוי רבותינו אמרו שהלך אחר עצת בתו. ור"א אמר כי בערים רבות היו ישראל יושבים, וזאת האשה היתה בעיר אחרת. ומה צורך שיזכיר הכתוב זה. ועל דעתי, בעבור שלא חשש לגזרת פרעה ולקח לו אשה להוליד ממנה בנים, אמר הכתוב כן. בעבור כי בכל מזדרז לעשות ענין חדש יאמר כן, וילך ראובן וישכב את בלהה; וילך ויקח את גמר בת דבלים; לכו ונמכרנו לישמעאלים; לכו ונכהו בלשון; לכו נא ונוכחה

Ramban: Dismisses the Ibn Ezra's suggestion and offers an alternative approach. "He went" demonstrates Amram's courageous determination to marry and reproduce in the face of the king's decree. This language is often used in the text to convey the undertaking of new, often difficult, steps.

תלמוד בבלי פסוק יב.

וילך איש מבית לוי: להיכן הלך אמר רב יהודה בר זבינא שהלך בעצת בתו
 תנא עמרם גדול הדור היה כיון (שראה שאמר) פרעה הרשע כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו אמר לשוא
 אנו עמלין עמד וגירש את אשתו עמדו כולן וגירשו את נשותיהן
 אמרה לו בתו אבא קשה גזירתך יותר משל פרעה שפרעה לא גזר אלא על הזכרים ואתה גזרת על
 הזכרים ועל הנקיבות פרעה לא גזר אלא בעוה"ז ואתה בעוה"ז ולעוה"ב
 פרעה הרשע ספק מתקיימת גזירתו ספק אינה מתקיימת אתה צדיק בודאי שגזירתך מתקיימת שנאמר
 ותגזר אומר ויקם לך עמד והחזיר את אשתו עמדו כולן והחזירו את נשותיהן
 Talmud quotes elaborating Midrash-Amram divorces his wife in the face of Pharaoh's decrees.
 Through a number of arguments, Miriam dissuades him from this step. Amram "goes and
 retakes" Yocheved as a wife.

B. Name Omission

רמבן שמות ב:א

ויקח את בת לוי ולא הזכיר הכתוב שם האיש ולא שם אשתו אשר לקח, והיה זה בעבור כי יצטרך ליחסם
 ולהזכיר שמם מי אביהם ואבי אביהם עד אל לוי, ועכשיו ירצה לקצר עד לדת המושיע, ואחר כן (להלן ו
 יד-כה) ייחס גם שאר השבטים בעבורו בסדר השני

Ramban: The names of Moshe's parents are omitted because the Torah ultimately wants to
 offer a full genealogical outline (as it does later) and does not want to interrupt the story at this
 point to do so..

Rabbi David Sperber (Michtav L'David): The Torah omits the names of Moshe's parents in order
 to underscore the limitations of yichus. Torah leadership is earned not inherited.

III. Second Stage: Va'eira

A. Purpose and Placement

ספורנו שמות ו:יד-כה

אלה ראשי בית אבותם בדין מנה את אלה שרים על ישראל, כי הם היו נכבדים מכל האומה, וזה כי
ראובן בכור ישראל, ולא היו מצאצאיו אנשים ראויים להקרא בשם זולתי בניו הנזכרים שהיו מכלל ע' נפש
שכבר מתו, כמו שבאר באמרו וימת יוסף וכל אחיו וגו' וכך היה מבני שמעון, אבל לוי שהאריך ימים על
כלם גדל גם את בני בניו להבין ולהורות, וכן קהת ועמרם, באופן שיצאו מהם משה ואהרן ומרים...
הוא אהרן ומשה ואלה הנכבדים מכל בית אבותם הם האנשים שבדין ובראוי אמר ה' להם הוציאו את בני
ישראל, כי היו ראויים להיות דבריהם נשמעים אצל כל ישראל:

Sforno: The Torah contrasts the detailed mention of the progeny of Levi with the limited
 mention of the progeny of his older brothers to indicate the Levi raised his children in such a
 way as to produce leaders such as Moshe, Aharon and Miriam

מלבים שמות ויג-כג

אלה ראשי בית אבותם. באשר הזכיר כי הקב"ה בחר בשני האחים האלה לענין הגדול הזה, שהם יהיו שלוחים בין אל ישראל בין אל פרעה, ראה הכתוב להזכיר יחוסם וקדושת אבותיהם לתולדותם לבית אבותם, לברר כי הם היו ראויים למעלה זאת מכל ישראל, ונהג בזה כדרך הכתובים בכל ספורי התולדות להזכיר תחלה את הטפל בקצרה עד שבא אל העקר שבו יאריך בכל פרטיו, כמשל מי שנאבד לו מרגלית בין החול שכובר בכברה ומשליך את החול עד שמוצא את המרגלית, וכמ"ש רש"י בכ"מ. וכן התחיל פה מראובן והזכיר יחוסו בקצרה ועבר ממנו, כי בו לא נמצא המרגלית, וכן הזכיר יחוס שמעון בקצרה, עד שבא אל לוי ששם ימצא את המרגלית, כי הוא היה השבט הנבחר לה', וע"כ הודיע שני חיי לוי כי הוא היה הסגולה ויודע ה' ימי תמימים, ומבניו מצא את הסגולה בקהת, וע"כ אמר ושני חיי קהת, ומבני קהת מצא את המרגלית בעמרם והוא לקח את יוכבד דודתו מן האב, ומבין שניהם שהיו צדיקים יצאו שני בני היצירה שנבחרו לשליחות הגדול הזה, וע"כ חשב שני חיי עמרם כי הוא היה סגולה ויתר בר קהת הזכיר בקצרה כי היו טפלים, ואגב ספר שאהרן נשא בת זוגו מגדולי ישראל וילד את כהני ה' המשוחים בשמן משחת קדש, וגם אלעזר לקח אבה מבנות צריקים וילד את פנחס אשר נתן לו ה' את בריתו שלום:

Malbim: The genealogical table is placed here because for the first time Moshe and Aharon have been appointed as full partners over all aspects of the exodus. The listing can be compared to the search for a pearl in a vessel full of sand. HaShem searches for the pearl among the descendants of Yaakov until he reaches the progeny of Levi-Moshe Aharon and Miriam

רשי שמות ויכו-כז

הוא אהרן ומשה. אלו שהזכרו למעלה, שילדה יוכבד לעמרם. הוא אהרן ומשה. יש מקומות שמקדים אהרן למשה ויש מקומות שמקדים משה לאהרן, לומר לך ששקולין כאחד:

Rashi: The Torah at times lists Moshe before Aharon and, at times, Aharon before Moshe, in order to reflect their equality.

Rabbi Moshe Feinstein asks: How can Rashi make this claim, if Moshe was the greatest leader in our history? He responds that Hashem judges each of us against ourselves and not against anyone else. Both Moshe and Aharon fulfilled their life mission fully. They were thus equal in HaShem's eyes.

Rav Shimshon Raphael Hirsch: The genealogical is included here because this is the turning point towards the miraculous success of Moshe and Aharon's mission. Specifically, therefore, the Torah wants to establish at this point that these towering figures were of "absolutely human origin."

Paganism-heroes are gods; Judaism-heroes are human; Christianity-heroes are gods.

OU Parsha Shiur 2020-2021
 Shiur 11 Parshat Va'eira
 Rabbi Shmuel Goldin
 rgoldin@ahavatthorah.org

IV. Double Unfolding: Balance Between Yichus and Self-determination:

The omission of the names of Moshe's parents and relatives on the occasion of his birth reminds us that Moshe achieves greatness on his own. The inclusion of those names in Parshat Va'eira reminds us of the role which his family background plays in enabling him to succeed in his quest.

IV. משה... וילך איש: Encapsulating Moshe's Life?

ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל־אחיו וירא בסבלתם וירא איש מצרי מכה איש־עברי מאחיו

וירא מלאך יהוה אליו בלבת־אש מתוך הסנה וירא והנה הסנה בער באש והסנה איננו אכל
 ויאמר משה אסרה־נא ואראה את־המראה הגדל הזה מדוע לא־יבער הסנה
וירא יהוה כי סר לראות ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה ויאמר הנני

בחדש השלישי לצאת בני־ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני
 ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו במדבר ויחן־שם ישראל נגד ההר
 ומשה עלה אל־האלהים ויקרא אליו יהוה מן־ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל

VI. לך לך .... וילך: Comparison and Contrast

1. Era of the Individual vs National Era
2. Commandment vs. Initiative